

Štvrtok 17. júna 2010

Politiky EÚ na podporu obhajcov ľudských práv

P7_TA(2010)0226

Uznesenie Európskeho parlamentu zo 17. júna 2010 o politikách EÚ na podporu obhajcov ľudských práv (2009/2199(INI))

(2011/C 236 E/10)

Európsky parlament,

- so zreteľom na Chartu OSN, Všeobecnú deklaráciu ľudských práv, medzinárodné dohovory o ľudských právach, Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach a Medzinárodný pakt o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach (ICESCR),
- so zreteľom na deklaráciu OSN o obhajcoch ľudských práv a na činnosti osobitného spravodajcu OSN v súvislosti so situáciou obhajcov ľudských práv,
- so zreteľom na Lisabonskú zmluvu, najmä jej články 3 a 21 a Chartu základných práv Európskej únie,
- so zreteľom na usmernenia Európskej únie týkajúce sa ľudských práv, a najmä usmernenia Európskej únie v oblasti obhajcov ľudských práv, ktoré boli prijaté v júni 2004 a revidované v roku 2008; taktiež so zreteľom na usmernenia pre dialógy o ľudských právach prijaté v decembri 2001 a revidované v roku 2009,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 6. septembra 2007 o fungovaní dialógov a konzultácií s tretími krajinami o ľudských právach ⁽¹⁾,
- so zreteľom na doložky o ľudských právach vo vonkajších dohodách EÚ,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1889/2006 z 20. decembra 2006 o zavedení nástroja financovania na podporu demokracie a ľudských práv vo svete (Európsky nástroj pre demokraciu a ľudské práva, EIDHR) ⁽²⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 25. apríla 2002 o oznámení Komisie Rade a Európskemu parlamentu o úlohe Európskej únie pri podpore ľudských práv a demokratizácie v tretích krajinách ⁽³⁾,
- so zreteľom na svoje špecifické usmernenia pre poslancov Európskeho parlamentu pri ich návštevách tretích krajín týkajúce sa ľudských práv a demokratických činností,
- so zreteľom na štatút Sacharovovej ceny za slobodu myslenia, ktorý schválila Konferencia predsedov Európskeho parlamentu 15. mája 2003 a ktorý bol zmenený 14. júna 2006,
- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o situácii v súvislosti s ľudskými právami na svete, najmä ich prílohy k jednotlivým prípadom,
- so zreteľom na svoje predchádzajúce rozpravy a naliehavé uznesenia o prípadoch porušenia ľudských práv, demokracie a zásad právneho štátu,
- so zreteľom na vyhlásenie Výboru ministrov o činnosti Rady Európy na zlepšenie ochrany obhajcov ľudských práv a podporu ich činností prijaté 6. februára 2008,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 187 E, 24.7.2008, s. 214.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 386, 29.12.2006, s. 1.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 131 E, 5.6.2003, s. 147.

Štvrtok 17. júna 2010

- so zreteľom na rezolúciu o situácii obhajcov ľudských práv v členských štátoch Rady Európy, ktorú prijalo Parlamentné zhromaždenie Rady Európy 24. februára 2009 ⁽¹⁾,
  - so zreteľom na odporúčanie o právnom postavení mimovládnych organizácií v Európe ⁽²⁾, ktoré prijal Výbor ministrov Rady Európy 10. októbra 2007,
  - so zreteľom na regionálne nástroje v oblasti ľudských práv, ku ktorým patria konkrétne Európsky dohovor o ľudských právach, Africká charta ľudských práv a práv národov a uznesenia Africkej komisie pre ľudské práva a práva národov o obhajcoch ľudských práv (ACHPR), Americký dohovor o ľudských právach a Arabská charta ľudských práv,
  - so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009 z 13. júla 2009, ktorým sa ustanovuje vízový kódex Spoločenstva (vízový kódex) ⁽³⁾,
  - so zreteľom na programy ochrany a poskytovania útočiska pre obhajcov ľudských práv v ohrození, ktoré sa realizujú v niektorých členských štátoch EÚ,
  - so zreteľom na článok 48 rokovacieho poriadku,
  - so zreteľom na správu Výboru pre zahraničné veci (A7-0157/2010),
- A. keďže podľa Charty OSN je každý členský štát povinný presadzovať všeobecné rešpektovanie a dodržiavanie ľudských práv a slobôd,
- B. keďže podľa Deklarácie OSN prijatej v roku 1998 je obhajca ľudských práv výraz opisujúci osobu, ktorá ako jednotlivec alebo spoločne s inými koná s cieľom nenásilným spôsobom podporovať alebo ochraňovať ľudské práva,
- C. keďže obhajcovia ľudských práv na celom svete zohrávajú kľúčovú úlohu pri ochrane a podporovaní základných ľudských práv, pričom často riskujú vlastné životy, a zároveň sú kľúčovými aktérmi pri posilňovaní demokratických zásad vo vlastnej krajine, zachovávajú vo svojej práci nestrannosť a transparentnosť a budujú si dôveryhodnosť podávaním presných správ, čím vytvárajú ľudské väzby medzi demokraciou a dodržiavaním ľudských práv,
- D. keďže podpora obhajcov ľudských práv je dlhodobou súčasťou zahraničnej politiky Európskej únie v oblasti ľudských práv; keďže však táto podpora EÚ je v jednotlivých štátoch rôzna,
- E. keďže najmä Európska únia sa konkrétne zameriava na posilnenie ochrany ľudských práv v súlade s Lisabonskou zmluvou prostredníctvom prístúpenia Európskej únie k Európskemu dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ECHR),
- F. keďže Európsky parlament zohráva dôležitú úlohu pri podporovaní ľudských práv a demokracie vrátane ochrany ich obhajcov, a to prostredníctvom delegácií vysielaných do tretích krajín, vypočutí, uznesení, listov a v poslednom rade Sacharovovej ceny, ako aj svojich správ o ľudských právach vo svete,
- G. keďže Európska únia v čoraz vyššej miere koordinuje svoje činnosti s inými regionálnymi a medzinárodnými subjektmi, ktoré boli zriadené v Afrike, Európe a Amerike, s cieľom dôsledne sledovať situáciu obhajcov ľudských práv a naliehavo vyzýva štáty, aby zabezpečili prostredie umožňujúce ich činnosť v súlade s medzinárodnými a regionálnymi povinnosťami v oblasti ľudských práv,
- H. keďže dôveryhodnosť Európskej únie ako ochrancu obhajcov ľudských práv vo svete je úzko spätá s rešpektovaním ľudských práv a základných slobôd v rámci Únie,

⁽¹⁾ RES/1660(2009).

⁽²⁾ CM/Rec(2007)14.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 243, 15.9.2009, s. 1.

Štvrtok 17. júna 2010

- I. keďže samotní obhajcovia ľudských práv sa pri svojej práci stretávajú s porušovaním ľudských práv a keďže k týmto prípadom porušovania patrí zabíjanie, hrozba smrti, únosy a zavlčenia, svojvoľné zatýkanie a väznenie, ako aj ďalšie prejavy obťažovania a zastrasovania, napríklad ohováračské kampane, a všetky tieto prípady porušenia sa môžu týkať aj najbližších členov rodín obhajcov ľudských práv (vrátane ich detí) a ich ostatných príbuzných, čo ich môže odradiť od pokračovania v činnosti; keďže kampane zamerané na ochranu ľudských práv sú v mnohých regiónoch vystavené zákazom činnosti a prenasledovaniu obhajcov ľudských práv,
- J. keďže ochrana jednotlivých obhajcov ľudských práv si vyžaduje presadzovanie politik EÚ v oblasti ľudských práv všeobecne,
- K. keďže osobitne ohrozené sú obhajkyne práv a k ďalším skupinám a kategóriám obhajcov, ktorí sú obzvlášť vystavení útokom a porušovaniu ľudských práv v dôsledku svojej práce, patria obhajcovia, ktorí podporujú občianske a politické práva, konkrétne slobodu prejavu a slobodu myslenia, svedomia a náboženského vyznania vrátane práv náboženských menšín, ako aj sociálne a kultúrne práva, konkrétne kolektívne práva ako právo na výživu a prístup k prírodným zdrojom vrátane členov odborov, a tí, ktorí sa zaoberajú právami menšín a právami komunít, detí, pôvodných obyvateľov, lesbičiek, homosexuálov, bisexuálov a transsexuálov, ako aj ľudia bojujúci proti korupcii,
- L. keďže na prenasledovanie obhajcov ľudských práv sa používajú čoraz dômyselnejšie prostriedky, a to prostredníctvom nových technológií, ale aj reštriktívnych právnych predpisov a administratívnych prekážok pre MVO, ktoré výrazne obmedzujú priestor a možnosti činnosti nezávislej občianskej spoločnosti; v tejto súvislosti treba osobitne zdôrazniť, že niektoré vlády kladú obhajcom ľudských práv do cesty prekážky alebo im bránia v tom, aby oficiálne registrovali organizácie, a neskôr ich prenasledujú za to, že protiprávne uplatňujú svoje právo na slobodu zhromažďovania,
- M. keďže tieto kroky sú zjavným porušením medzinárodného práva v oblasti ľudských práv a súboru všeobecne uznávaných základných slobôd,
- N. keďže obhajcov ľudských práv taktiež obmedzuje polícia a niekedy sú dokonca jej priamym terčom, pričom právne predpisy a postupy sú označované za tzv. bezpečnostné opatrenia, často v spojení so stigmatizáciou a obviňovaním z terorizmu,
- O. keďže medzi osobitné ťažkosti, ktorým čelia združenia a zhromaždenia obhajcov ľudských práv, patrí i naďalej zabavovanie nábytku, uzatváranie objektov a dôkladné, ukladanie veľmi vysokých pokút a puntičkárske a subjektívne preverovanie bankových účtov,
- P. keďže prostredníctvom dohôd o obchode, ktoré zahŕňajú doložku o ľudských právach, môže EÚ vyžadovať rešpektovanie ľudských práv ako podmienku pre obchodovanie,
1. vzdáva poctu neoceniteľnému prínosu obhajcov ľudských práv k ochrane a presadzovaniu ľudských práv, zásad právneho štátu, demokracie a k predchádzaniu konfliktov s ohrozením vlastnej bezpečnosti, ako aj bezpečnosti ich rodín a rodičov; víta skutočnosť, že deklarácia OSN prijatá v roku 1998 neobsahuje striktné vymedzenie pojmu obhajcovia ľudských práv, a v tomto smere vyzýva Radu a Komisiu, aby tento prístup pevne podporovali;
  2. vyzýva EÚ, aby uprednostňovala účinnejšie plnenie existujúcich nástrojov a mechanizmov na jednotnú a systematickú ochranu obhajcov ľudských práv v Európskej únii; odporúča vysokej predstaviteľke Európskej únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, aby rozvíjala účinnejšie opatrenia a metódy, ktoré by boli viac zamerané na výsledky, vrátane vyhodnotenia jestvujúcich politik a dialógov v oblasti ľudských práv;
  3. naliehaivo žiada EÚ a jej členské štáty, aby prejavili politickú vôľu podporovať činnosť obhajcov ľudských práv, a tým lepšie využívať všetky existujúce nástroje a rozvíjať nové doplnkové mechanizmy na podporu a presadzovanie ich práce prostredníctvom skutočne participatívnej stratégie, ktorá by mala pomôcť vytvoriť pre obhajcov prostredie, v ktorom by mohli plniť svoje úlohy a podliehať ochrane; zdôrazňuje, že toto sa musí spojiť s politikou zameranou na predchádzanie útokom a hrozbám namierených proti obhajcom ľudských práv, ako aj ochranu pred nimi prostredníctvom bezodkladných a dlhodobých opatrení;

Štvrtok 17. júna 2010

Inštitucionálne posilnenie a inovácie podľa Lisabonskej zmluvy

4. pripomína, že v súlade s ustanoveniami článkov 3 a 21 Lisabonskej zmluvy stojí v centre vonkajších činností Únie presadzovanie a ochrana ľudských práv; zdôrazňuje, že je potrebné prednostne zaručiť, že presadzovanie ľudských práv ako základnej hodnoty a taktiež cieľa zahraničnej politiky Únie sa riadne odrazí vo vytváraní a výstavbe Európskej služby pre vonkajšiu činnosť, a to aj zriadením dostatočných ľudských zdrojov; preto žiada, aby sa v rámci ESVČ vytvorilo centrálné miesto s osobitnou zodpovednosťou za obhajcov ľudských práv;

5. zdôrazňuje, že misie EÚ doteraz nevykonávali usmernenia týkajúce sa obhajcov ľudských práv uspokojivým spôsobom, a vyzýva Komisiu, aby pristúpila k hĺbkovej analýze, ktorá by zabezpečila riešenie tejto problematiky; v tejto súvislosti poznamenáva, že delegácie Komisie v tretích krajinách musia teraz v dôsledku prijatia Lisabonskej zmluvy naplno využiť nové príležitosti, dostali však aj nové právomoci, aby mohli lepšie riešiť tento problém, pretože sa z nich stanú delegácie Únie s ešte dôležitejšou úlohou, pokiaľ ide o zastupovanie EÚ a plnenie politiky v oblasti ľudských práv; zdôrazňuje preto svoju výzvu, aby sa v každej krajine systematicky menovali vysoko kvalifikovaní politickí úradníci s osobitnou zodpovednosťou za ľudské práva a demokraciu a aby sa usmernenia a rozvoj osvedčených postupov týkajúcich sa ľudských práv a ich plnenia stali súčasťou programov odbornej prípravy členov misií EÚ, opisov pracovných miest a postupov hodnotenia;

6. zdôrazňuje dôležitosť doložiek o ľudských právach v obchodných politikách, dohodách o partnerstve a dohodách o obchode medzi EÚ a tretími krajinami; navrhuje hodnotenie tretích krajín, ktoré vstupujú do obchodných vzťahov s EÚ, z hľadiska ľudských práv;

7. očakáva, že menovanie vysokej predstaviteľky pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, ktorá je zároveň podpredsedníčkou Komisie, a vytvorenie spoločnej služby pre vonkajšiu činnosť by mohlo výraznou mierou posilniť ucelenosť a účinnosť práce EÚ v tejto oblasti, a jednoznačne odporúča, aby vysoká predstaviteľka/podpredsedníčka inštitucionálne zastrelila vypracovanie miestnych stratégií v úzkej spolupráci s miestnou nezávislou občianskou spoločnosťou vrátane ich pravidelného hodnotenia s cieľom reálne vykonávať ochranné opatrenia stanovené v usmerneniach EÚ týkajúcich sa obhajcov ľudských práv;

8. pokladá za nevyhnutné zlepšiť a systematicky rozvíjať kontakty s nezávislou občianskou spoločnosťou, ako aj prístup obhajcov ľudských práv k delegáciám EÚ a misiám pôsobiacim v teréne; víta v tejto súvislosti požiadavku španielskeho predsedníctva vymenovať spomedzi členov misií EÚ spoločného styčného dôstojníka na miestnej úrovni pre obhajcov ľudských práv, úlohou ktorého bude koordinácia činností Európskej únie na základe podpory lepšieho prístupu k informáciám o porušovaní ľudských práv a spolupráce s občianskou spoločnosťou, ktorá zároveň zabezpečí transparentnosť spôsobu, akým vykonávajú svoje povinnosti, a možnosť rýchlej reakcie v naliehavých prípadoch; žiada, aby bol Parlament informovaný o týchto menovaniach;

Smerom k ucelenejšiemu a systematickejšiemu prístupu v rámci politiky EÚ v oblasti ľudských práv

9. vyjadruje znepokojenie nad nedostatočným plnením usmernení EÚ týkajúcich sa obhajcov ľudských práv; zdôrazňuje, že všetky delegácie EÚ musia tieto usmernenia riadne a úplne plniť a že je potrebné zvýšené úsilie s cieľom zabezpečiť, aby všetky delegácie vypracovali svoje stratégie plnenia na miestnej úrovni do konca roku 2010 alebo, ak také stratégie už majú, aby ich do tohto termínu podrobili revízií; žiada, aby sa zoznam týchto stratégií na miestnej úrovni poskytol Európskemu parlamentu a uverejnil vo výročnej správe EÚ o ľudských právach;

10. vyzýva Radu, Komisiu a delegácie EÚ, aby obhajcov ľudských práv a ich organizácie aktívne zapojili do navrhovania, monitorovania a revidovania stratégií na miestnej úrovni, keďže to ovplyvní skutočnú hodnotu týchto stratégií;

11. domnieva sa, že stretnutia obhajcov ľudských práv a diplomatov, ktoré by sa konali aspoň raz za rok a vyžadujú sa v usmerneniach EÚ, môžu jednoznačne prispieť k budovaniu týchto stratégií, a vyzýva na pravidelnejšie a systematickejšie stretnutia v budúcnosti; vyzýva, aby sa na týchto stretnutiach zabezpečila účasť rôznych obhajcov ľudských práv, ktorí sú aktívni v danej krajine, a účasť regionálnych obhajcov práv;

Štvrtok 17. júna 2010

12. žiada preto vysokú predstaviteľku pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, aby sa zamyslela nad možnosťou zorganizovať medzinárodné stretnutie obhajcov ľudských práv s účasťou príslušných orgánov OSN, sekretariátov regionálnych dohovorov o ľudských právach a medzinárodných a regionálnych mimovládnych organizácií s cieľom zlepšiť ochranu obhajcov ľudských práv a presadzovanie ľudských práv vo svete;
13. zdôrazňuje potrebu rodového rozmeru vo vykonávaní usmernení a spolu s nimi cieľných opatrení na podporu obhajkyň ľudských práv a iných osobitne zraniteľných skupín, akými sú novinári a obhajcovia podporujúci hospodárske, sociálne a kultúrne práva, práva detí, ako aj ľudia zaoberajúci sa právami menšín – konkrétne právami náboženských a jazykových menšín – právami pôvodných obyvateľov, lesbičiek, homosexuálov, bisexuálov a transsexuálov;
14. zdôrazňuje dôležitosť slobody slova a úlohu on-line a off-line médií ako prostriedkov, ktoré umožňujú činnosť obhajcov ľudských práv;
15. domnieva sa, že rozvoj nových technológií a ich vplyv na obhajcov ľudských práv je potrebné vyhodnotiť a výsledky tohto hodnotenia začleniť do jestvujúcich programov EÚ týkajúcich sa ľudských práv a obhajcov ľudských práv;
16. zastáva názor, že hlavné aspekty stratégií plnenia usmernení EÚ týkajúcich sa obhajcov ľudských práv na miestnej úrovni by sa mali odraziť v národných strategických dokumentoch/národných indikatívnych programoch, akčných plánoch ESP, ročných akčných plánoch v rámci EIDHR a v nástroji stability (IfS);
17. pripomína, že podporovanie, ochrana a bezpečnosť obhajcov ľudských práv prostredníctvom Lisabonskej zmluvy musia byť vo vzťahoch medzi EÚ a tretími krajinami prioritou a musia byť začlenené do všetkých úrovní a do všetkých aspektov a nástrojov zahraničnej politiky Únie s cieľom zvýšiť koherentnosť, účinnosť a dôveryhodnosť podpory obhajcov ľudských práv zo strany EÚ; domnieva sa, že rozvoj, účinné plnenie a pravidelné sledovanie osobitných národných stratégií v oblasti ľudských práv a demokracie by mohli zásadne prispieť k uplatňovaniu tohto cieľného prístupu;
18. domnieva sa, že ochrana obhajcov ľudských práv v tretích krajinách sa zlepší, ak budú dialógy EÚ o ľudských právach účinnejšie; zdôrazňuje, že je potrebné systematicky zaraďovať situáciu obhajcov ľudských práv do všetkých politických dialógov, dialógov o ľudských právach a obchodných rokovaniach s tretími krajinami a všeobecnejšie situáciu a zlepšovanie práva na slobodu zhromažďovať sa do vnútroštátnych právnych predpisov, nariadení a praxe, pričom partnerom treba pripomenúť úlohu štátov, ktoré majú zaručiť, aby sa práva a povinnosti zakotvené v Deklarácii OSN o obhajcoch ľudských práv stali súčasťou vnútroštátnych právnych predpisov, vrátane slobody združovať sa a slobody zhromažďovať sa a práva na vnútroštátne a zahraničné finančné prostriedky pri zachovaní úplnej transparentnosti a rešpektovaní ich autonómie rozhodovania, ako aj slobody prejavu, ktorá je dôležitým prvkom v práci obhajcov ľudských práv; zdôrazňuje, že partnerské štáty by taktiež nemali zabúdať na povinnosť a úlohu chrániť a presadzovať rešpektovanie obhajcov ľudských práv a ich práce, a to vytvorením takých podmienok, ktoré v plnej miere umožňujú výkon obhajoby a monitorovania ľudských práv a podávania správ o nich;
19. pokiaľ ide o získanie domácich a zahraničných finančných prostriedkov, domnieva sa, že by sa mali prijať konkrétne kritériá, ktoré budú v primeranom rozsahu transparentné a v potrebnom rozsahu dôveryhodné; žiada opatrenia na zohľadnenie akéhokoľvek ďalšieho kritéria, na ktoré sa môžu odvolávať obhajcovia ľudských práv, ak sa považuje za potrebné na vykonávanie ich práce;
20. pripomína, že delegácie Európskeho parlamentu, ako orgány zodpovedné za vzťahy EP s tretími krajinami, by mohli podľa osobitných usmernení pre činnosti poslancov EP v oblasti ľudských práv a demokracie pri ich návštevách tretích krajín zohrávať v úsilí o pomoc obhajcom ľudských práv ešte významnejšiu úlohu;
21. žiada, aby sa venoval väčší význam úlohe Európskeho parlamentu v rámci dialógov EÚ s tretími krajinami na tému ľudských práv;
22. podporuje začlenenie podnikateľského spoločenstva do dialógov o ľudských právach;
23. domnieva sa, že je potrebný jednak súdržný a koordinovaný prístup EÚ, jednak určitý priestor pre doplnkovú úlohu členských štátov pri ochrane obhajcov ľudských práv;

Štvrtok 17. júna 2010

24. odsudzuje prostredie beztretnosti sprevádzajúce prípady násilia páchaného na obhajcoch v mnohých krajinách sveta; vyzýva Radu a Komisiu, aby sa tejto otázke venovali v rámci svojich bilaterálnych kontaktov, pričom naliehavo vyzýva všetky krajiny na zabezpečenie toho, že páchatelia budú postavení pred súd bez ohľadu na svoje postavenie alebo funkciu v rámci nezávislého a účinného disciplinárneho a trestného konania, majúc neustále na pamäti možnosť konečného odvolania sa na Európsky súd pre ľudské práva po vyčerpaní všetkých možností na vnútroštátnych súdoch;

25. zdôrazňuje, že je potrebné zabezpečiť, aby sa odvolávanie sa na národnú a verejnú bezpečnosť vrátane protiteroristických opatrení nepoužívalo svojvoľne proti obhajcom ľudských práv;

26. poukazuje na to, že aj poslanci zohrávajú kľúčovú úlohu tým, že zaručujú, aby vnútroštátna legislatíva, ktorá by sa mohla potenciálne týkať obhajcov ľudských práv a ich činností, bola v súlade s medzinárodne uznávanými normami v oblasti ľudských práv; preto zdôrazňuje význam systematického riešenia týchto otázok na bilaterálnych a multilaterálnych stretnutiach poslancov Európskeho parlamentu s miestnymi odborníkmi, ako aj s poslancami iných parlamentov v súlade s osobitnými usmerneniami pre činnosti poslancov EP v oblasti ľudských práv a demokracie pri ich návštevách v tretích krajinách;

27. zdôrazňuje, že je dôležité, aby sa nezávislá občianska spoločnosť úplne zapojila do prípravy všetkých dialógov o ľudských právach, či už formou seminárov na tému občianska spoločnosť, alebo inými prostriedkami; domnieva sa, že prepojenie medzi seminármi o občianskej spoločnosti a formálnym dialógom sa musí posilniť prostredníctvom zverejňovania odporúčaní a zlepšenia následných opatrení a spätnej väzby pre občiansku spoločnosť po uskutočnení dialógu; zdôrazňuje, že je dôležité venovať sa aj naďalej v priebehu dialógov jednotlivým prípadom, a domnieva sa, že zverejnenie zoznamu mien by posilnilo dosah činností EÚ a zvýšilo by pozornosť verejnosti voči týmto prípadom, ak toto zverejnenie obhajcov ľudských práv nevystaví riziku; zdôrazňuje dôležitosť spolupráce s inými obhajcami ľudských práv a občianskou spoločnosťou pri vyhodnocovaní tohto rizika;

28. domnieva sa, že Európsky nástroj pre demokraciu a ľudské práva (EIDHR), ktorý sa už osvedčil ako nástroj podpory a presadzovania dodržiavania ľudských práv a upevňovania zásad právneho štátu, by mal naďalej posilňovať priame podporovanie obhajcov ľudských práv, aby sa tak splnili krátkodobé aj dlhodobé potreby a zároveň sa zaručilo, že bude mať dosah aj na osobitne zraniteľné skupiny a obhajcov žijúcich v odľahlých a okrajových oblastiach;

29. vyzýva Radu a vysokú predstaviteľku, aby systematicky kritizovali a napomínali medzinárodné spoločnosti, keď utlačovateľským režimom poskytujú technológie na dohľad nad obyvateľstvom, a tým uľahčujú prenasledovanie a zatýkanie obhajcov ľudských práv;

Vyššia transparentnosť a viditeľnosť ako opatrenie ochrany obhajcov

30. vyzýva Radu a Komisiu, aby v radoch obhajcov ľudských práv, v rámci ESVČ, vyslanectiev v EÚ a ministerstiev zahraničných vecí v EÚ zvýšili povedomie o existencii usmernení prostredníctvom cielených opatrení na účely ich plnohodnotného podporovania a uplatňovania; domnieva sa, že každoročné stretnutia ustanovené v usmerneniach by mohli zásadným spôsobom podporiť obhajcov ľudských práv a taktiež zvýšiť dôveryhodnosť a viditeľnosť činnosti EÚ a jasne tak zdôrazniť význam ochrany ľudských práv pre EÚ;

31. zdôrazňuje, že uznanie zo strany verejnosti a zviditeľnenie obhajcov ľudských práv a ich práce môžu taktiež prispieť k ich ochrane v ťažkých situáciách, keďže môžu páchatelov odradiť od činov, keď porušovanie práv neostane bez povšimnutia; vyzýva členské štáty EÚ a delegácie EÚ, aby v rámci možnosti zverejňovali demarše a iné kroky, ktoré uskutočnia v jednotlivých prípadoch, a to vždy po konzultácii s konkrétnym obhajcom ľudských práv alebo jeho rodinou; vyzýva misie EÚ, aby obhajcom ľudských práv a/alebo ich rodinám, ako aj tým MVO, ktoré EÚ na daný prípad upozornili, poskytovali systematickú spätnú väzbu o každom kroku, ktorý uskutočnili v ich mene, bez ohľadu na jeho formu, ako je stanovené v usmerneniach;

32. vyzýva vysokú predstaviteľku Európskej únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku a všetkých komisárov s právomocami v oblasti vonkajších vzťahov, aby sa pravidelne stretávali s obhajcami ľudských práv v rámci oficiálnych návštev v tretích krajinách, a zdôrazňuje, že toto podporovanie obhajcov ľudských práv by sa taktiež malo povinne zahrnúť do mandátu osobitných zástupcov EÚ; zdôrazňuje, že tak vysoká predstaviteľka, ako aj osobitní zástupcovia sa budú zodpovedať Európskemu parlamentu za svoju činnosť v tejto oblasti;

Štvrtok 17. júna 2010

33. zdôrazňuje potrebu aktívne podporovať a rozvíjať návrhy, ako by sa sieť nositeľov Sacharovovej ceny, vytvorená v decembri 2008 pri príležitosti 20. výročia Sacharovovej ceny, mohla uplatniť ako súčasť trvalého podporovania obhajcov ľudských práv, ako aj potrebu lepšie zhodnotiť možný prínos nositeľov ceny k rôznym činnostiam Európskeho parlamentu, aby tak táto sieť plnila svoju úlohu; opätovne zdôrazňuje svoje obavy týkajúce sa porušovania ľudských práv niektorých nositeľov Sacharovovej ceny;

Úsilie zamerané na činnosť na podporu obhajcov ľudských práv vyznačujúcu sa lepšou koordináciou a dosahovaním výsledkov

34. domnieva sa, že EÚ musí vypracovať holistický prístup k obhajcom ľudských práv, aby sa zvýšila dôveryhodnosť a účinnosť politiky EÚ v členských štátoch EÚ a vo vzťahu k tretím krajinám, a zároveň sa podporili opatrenia na zaistenie ich činností, ako aj preventívne a ochranné opatrenia, ktorý zohľadní krátkodobé, aj dlhodobé potreby obhajcov ľudských práv; zdôrazňuje, že tento prístup by sa mal odraziť v prepracovanej stratégii EIDHR a v prepracovaných usmerneniach EÚ týkajúcich sa obhajcov ľudských práv;

35. domnieva sa, že EÚ by mala jasne informovať o prípadných sankciách, ktoré by sa mohli uplatniť na tretie krajiny, ktoré vážne porušujú ľudské práva, a v prípade potreby ich uplatniť; ešte raz pripomína svoju žiadosť adresovanú Komisii a Rade, a najmä podpredsedníčke Komisie/vysokú predstaviteľku Únie, aby účinne využívali doložku o ľudských právach začlenenú v medzinárodných dohodách, a tým vytvorili skutočný mechanizmus na presadzovanie tejto doložky v zmysle článkov 8, 9 a 96 Dohody z Cotonou;

36. domnieva sa, že na to, aby sa posilnili činnosti prinášajúce výsledky, by mala vysoká predstaviteľka Európskej únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku pravidelne hodnotiť plnenie usmernení EÚ týkajúce sa obhajcov ľudských práv jednotlivými delegáciami EÚ v tretích krajinách a uprednostniť túto prácu, pozorne sledovať jej vývoj a predkladať týmto misiám odporúčania zamerané na zlepšenie činnosti, v prípade ktorých bolo plnenie citelne nedostatočné;

37. vyzýva Radu, aby viac sprístupnila Európu pre obhajcov ľudských práv, ktorí nemôžu zostať vo svojich domovských krajinách; vyzýva Radu a Komisiu, aby pripravili a zrealizovali osobitné opatrenia na uľahčenie prístupu takýchto obhajcov ľudských práv do Európy;

38. pripomína, že je potrebné prekonať chýbajúcu súdržnú stratégiu v oblasti ochrany a azylu systematickým uplatňovaním mimoriadnych opatrení a iniciatív krátkodobého a dlhodobého charakteru; žiada vysokú predstaviteľku, aby do konca roku 2010 podala Európskemu parlamentu správu o prijatých opatreniach v tomto smere;

39. pripomína svoju žiadosť členským štátom, aby prednostne rozvíjali koordinovanú politiku vydávania mimoriadnych víz obhajcom ľudských práv a členom ich rodín, pričom ako príklad môžu slúžiť osobitné systémy v Španielsku a Írsku; je pevne presvedčený, že ak by sa novým delegáciám Európskej únie priznala právomoc predkladať členským štátom odporúčania v oblasti vydávania mimoriadnych víz, bol by to pre politiku Únie v oblasti ľudských práv veľký krok vpred; zastáva názor, že dosiahnutiu tohto prístupu by v mnohom pomohol jasný odkaz na túto možnosť v návrhu príručky pre spracovanie žiadostí o víza a zmenu už udelených víz, ako to Európsky parlament už vyjadril v priebehu právneho preskúmania uvedeného opatrenia;

40. naliehavo vyzýva 27 členských štátov, aby dodržiavali rovnaké kritériá pre vydávanie víz obhajcom ľudských práv;

41. zdôrazňuje potrebu doplniť tieto mimoriadne víza o opatrenia na poskytnutie dočasnej ochrany a útočiska obhajcom ľudských práv v Európe, prípadného zabezpečenia finančných zdrojov a ubytovania na prípadné prichýlenie obhajcov ľudských práv, ako aj doplnkové programy (činnosti v oblasti ľudských práv, prednášky na európskych univerzitách, jazykové kurzy atď.); víta iniciatívu Mesto – útočisko, ktorú presadilo české predsedníctvo, ako aj program ochrany a útočiska, ktorý začala realizovať španielska vláda od roku 2008, a žiada podpredsedníčku/vysokú predstaviteľku, aby sa európsky program ochrany a útočiska dokončil v rámci ESVC do konca roku 2010 a uplatňoval v roku 2011 avšak bez toho, aby mestá neprišli o svoje právomoci; vyzýva preto vysokú predstaviteľku, aby Európskemu parlamentu predložila príručku, ako vytvoriť mesto – útočisko, ako aj rámcový návrh podporujúci prepojenia medzi takýmito mestami; žiada ďalšiu podporu ostatných iniciatív, ktoré existujú v tejto oblasti;

Štvrtok 17. júna 2010

42. ďalej zdôrazňuje, že v situáciách, keď môže byť ohrozený život, fyzické alebo duševné zdravie obhajcu ľudských práv, by členské štáty a delegácie EÚ mali podporiť a vypracovať aj ďalšie nástroje ochrany a mechanizmy núdzového riešenia; domnieva sa, že by sa tak malo stať v úzkej spolupráci s miestnymi obhajcami ľudských práv a občianskou spoločnosťou;

43. víta prebiehajúcu súčinnosť existujúcich mechanizmov ochrany na európskej a medzinárodnej úrovni, ktorá by sa dala viac posilniť prostredníctvom systematickej výmeny informácií a stratégií, aby sa tak zabezpečilo, že všetky tieto mechanizmy sa budú navzájom lepšie dopĺňať v oblasti výmeny informácií o mimoriadnych prípadoch, ako aj koordinácie činností dlhodobej podpory, napríklad prostredníctvom využitia bezpečnej on-line platformy prístupnej všetkým zainteresovaným subjektom; víta v tejto súvislosti každoročné stretnutia, ktoré organizuje Rada Európy, ako aj každoročné stretnutia medzi rôznymi mechanizmami, ktoré organizuje Monitorovacie stredisko pre ochranu obhajcov ľudských práv (Observatory for the Protection of Human Rights Defenders), spoločný program Medzinárodnej federácie pre ľudské práva (FIDH) a Svetovej organizácie proti mučeniu (OMCT) s cieľom posilniť vzájomné prepojenie medzi medzinárodnými a regionálnymi mechanizmami a inštitúciami v oblasti ochrany obhajcov ľudských práv; vyzýva existujúce pracovné skupiny pre obhajcov ľudských práv v Európe, aby v rámci pracovnej skupiny pre ľudské práva v Rade a v Rade Európy, ktorá je iniciatívou komisára Rady Európy pre ľudské práva, preskúmali možnosti užšej spolupráce;

44. žiada, aby v súvislosti s vykonávaním Lisabonskej zmluvy inštitúcie EÚ vytvorili nástroj medziinštitucionálnej spolupráce zameranej na obhajcov ľudských práv; chápe, že vytvorenie takéhoto nástroja by sa mohlo uľahčiť, ak by sa vo všetkých inštitúciách a orgánoch EÚ zriadili kontaktné miesta pre obhajcov ľudských práv, pričom tieto kontaktné miesta by úzko spolupracovali s členmi misíí a delegácií EÚ zodpovednými za oblasť ľudských práv a demokracie;

45. vyzýva Radu a Komisiu, aby preskúmali možnosti vytvoriť mechanizmus rýchleho varovania, ktorý by spoločne využívali inštitúcie EÚ, a ďalšie mechanizmy ochrany;

46. domnieva sa, že výmenu informácií by uľahčilo aj vytvorenie databáz alebo záznamov, ktoré by umožnili sledovanie uskutočnených činností, najmä v súvislosti s jednotlivcami, to všetko pri zabezpečení plnohodnotného rešpektovania dôvernosti týchto informácií;

47. vyzýva Komisiu, aby pravidelne sledovala a monitorovala krátkodobé a dlhodobé vykonávanie usmernení EÚ týkajúcich sa obhajcov ľudských práv a aby o tom podávala správy Podvýboru Európskeho parlamentu pre ľudské práva;

*

* *

48. poveruje svojho predsedu, aby toto uznesenie postúpil Rade, Komisii a členským štátom EÚ.

Kvalita štatistických údajov v Únii a posilnené kontrolné právomoci Komisie (Eurostatu)

P7_TA(2010)0230

Uznesenie Európskeho parlamentu zo 17. júna 2010 o kvalite štatistických údajov v Únii a posilnených kontrolných právomociach Komisie (Eurostatu)

(2011/C 236 E/11)

Európsky parlament,

— so zreteľom na návrh Komisie predložený Rade (KOM(2010)0053),

— so zreteľom na návrh Komisie (KOM(2005)0071 – 2005/0013(CNS)),